

Tarptautinė komisija
nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti

Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti kviečia visas bendrojo ugdymo įstaigas paminėti Birželio 14–ąją – Gedulo ir vilties dieną. Šiomet minėsime 82–ąsias pirmųjų Lietuvos gyventojų trėmimų metines, kuomet per vieną savaitę iš Lietuvos buvo išstremta apie 17 500 žmonių.

Šių metų paminėjimui siūlome pilietinę iniciatyvą „Vilties paukštis“. Siūloma iniciatyva jau buvo įgyvendinta 2009 metais, tačiau per keturiolika metų pasikeitė mokiniai, tad *Vilties paukščio* iniciatyvą galima įgyvendinti kitaip, su nauju požiūriu.

Pilietinės iniciatyvos „Vilties paukštis“ aprašymas

Pilietinės iniciatyvos tikslai:

- paskatinti mokinius pasidomėti apie išstremtus į Sibirą, išvežtus į lagerius artimuosius: senelius, prosenelius bei kitus giminaičius ar pažįstamus;
- prisiminti mūsų šalies istoriją, pagerbti buvusius tremtinius ir lagerių vargus patyrusius žmones, puoselėti istorinę atmintį apie tai.

Pilietinės iniciatyvos uždaviniai:

- Paskatinti mokinius domėtis tremtinių istorijomis: kur buvo išstremti žmonės, į kokias gamtines bei gyvenimo sąlygas pateko išstremti žmonės, kokius jausmus ir emocijas žmonės išgyveno būdami prievarta išvežti iš savo namų, tėvynės;
- Pagaminti iš įvairių medžiagų: popieriaus, kartono, medžio ar kt. medžiagos *Vilties paukščius*, kaip laisvės, gyvybės, gyvenimo simbolį, kuriais galėtumėte papuošti erdvę, kurioje vyks renginys.
- Dar rekomenduojame, esant galimybei, nunerti, surišti ar supinti *trispalves apyrankes* – *Laisvę simbolizuojančias apyrankes*, kuriomis galėtumėte pasipuošti patys bei papuošti į renginius atėjusius buvusius tremtinius ar politinius kalinius.

Rekomendacijos mokytojams, ruošiantis paminėjimui:

- 1) Pasiūlykite mokiniams pakalbėti su savo tėveliais, seneliais, vyresniais giminaičiais apie šeimoje, giminėje nukentėjusius nuo sovietinės okupacijos žmones: išstremtus, išsiųstus į lagerius. Paskatinkite mokinius sužinoti unikalias savo šeimos, giminės istorijas. Aptarkite jas, tuo minima diena taps daugeliui artimesnė.
- 2) Pakalbėkite su mokiniais apie šiuo metu vykstantį karą Ukrainoje, kurio metu žūsta žmonės, dalis – priversti palikti savo gimtąsias vietas, dar dalis žmonių yra prievarta okupantų išvežti iš Ukrainos į Rusijos teritoriją. Tuo pačiu aptarkite buvusią Lietuvos sovietinę okupaciją ir kaip represijas patyrė mūsų šalies gyventojai. Pakalbėkite apie Laisvės kainą ir apie tai, kaip reikia branginti laisvę.
- 3) Pagaminkite su mokiniais *Vilties paukščius*, kurie gali būti balti, gali būti dviejų spalvų: juodi ir balti, gali būti spalvoti. Ant paukščio siūlome užrašyti mintį / sakinį ar sentenciją, kuri atspindėtų minimą datą. Įtraukite į visas šias veiklas mokinius.

- 4) Tuo pačiu siūlome kurti (surišti, nupinti, numegzti) trispalves *Laisvės apyrankes*, kuriomis pasipuoštų visi renginio / minėjimo dalyviai ir svečiai.
- 5) Pakvieskite į savo renginį buvusius tremtinius ir politinius kalinius bei padovanokite jiems mokinių sukurtas *Laisvės apyrankes* bei *Vilties paukščius*. Mokinių sukurtais paukščiais galima papuošti ir erdvę, kurioje vyks renginys.

Dėl dalyvavimo renginyje Vilniuje: Vilniuje renginys vyks birželio 14 d. (trečiadienį), Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje *prie tremties vagono*. Jeigu mokyklų bendruomenės ketina dalyvauti renginyje Naujojoje Vilnioje, labai prašytume į renginį atvykti su pagamintais *Vilties paukščiais*, kuriuos renginio metu mokiniai įteiktų buvusiems tremtiniams ir politiniams kaliniams.

Jeigu planuosite dalyvauti renginyje Naujoje Vilnioje – labai prašome pranešti el. paštu: ingrida.vilkiene@lrv.lt Tuomet informuotume apie numatomą renginio scenarijų ir perduotumežinią – koku metu mokiniai galės įteikti *Vilties paukščius* tremtiniams.

Gedulo ir vilties diena bus minima birželio 14 – ają visoje Lietuvoje. Vietą minėjimui mokyklos pasirenka savo nuožiūra: mokyklos teritorija ar miesto / miestelio vieta, susijusi su sovietinio režimo aukų įamžinimu.

Tarptautinės Komisijos Sekretoriatas kasmet, nuo 2004 metų, inicijuoja pilietines iniciatyvas, skirtas Gedulo ir vilties dienai paminėti. Šių iniciatyvų tikslas paskatinti moksleivius būti aktyviais minėjimų dalyviais, dalyvauti gyvoje istorijos pamokoje – gyvai, renginio metu, pabendrauti su buvusiais tremtiniais ir politiniais kaliniais. Siekiame, jog būtų puoselėjama istorinė atmintis ir renginių metu vyktų kartų dialogas.

Susidomėjusius ir ketinančius prisijungti prie iniciatyvos kviečiame užsiregistruoti Tarptautinės komisijos internetinėje svetainėje: <https://www.komisija.lt/renginiai/pilietine-iniciatyva-vilties-paukstis/>.

Gražias, informatyvias nuotraukas (1 – 2) iš vykusių renginių, kurias galėtume patalpinti į naujienlaiškį ir interneto svetainę, prašome siųsti el. paštu istorinekomisija@gmail.com;

Iškilius klausimams, prašome kreiptis elektroniniu paštu: ingrida.vilkiene@lrv.lt; arba telefonu: 8 5 209 8818.

Vykdomojo direktoriaus pavaduotoja – švietimo programų koordinatore
Ingrida Vilkienė